

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1010

van **TOM ONGENA**

datum: 3 september 2021

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

VDAB - Activering schoolverlaters en langdurig werklozen

Er waren in juli in Vlaanderen 198.374 werkzoekenden. Dat is een daling met 13,4% ten opzichte van juli 2020. Er is wel sprake van een stijging met 10.667 werkzoekenden ten opzichte van juni, maar die jaarlijks weerkerende stijging is te wijten aan onder meer de instroom van schoolverlaters. In Brussel daarentegen is er sprake van een algemene stijging van de werkloosheid al daalt daar opmerkelijk genoeg de werkloosheidsgraad bij jongeren tot 20,3%. De minister heeft in een reactie op de werkloosheidscijfers van juli 2021 aangekondigd dat er ten gevolge van de instroom van schoolverlaters "extra aandacht moet gaan naar die jongeren".

1. a) Hoe zal VDAB concreet gevolg geven aan die 'extra aandacht' die aan de schoolverlaters moet worden besteed?
b) Heeft de minister deze instructie formeel doorgegeven aan VDAB?
c) Zo ja, werden er ook door de minister een aantal concrete denkpistes gesuggereerd om de activering van schoolverlaters extra aandacht te geven?
2. Hoe werd de activering op maat van de schoolverlaters vorig jaar aangepakt, toen deze jongeren in volle coronapandemie op de arbeidsmarkt kwamen?
3. Is er sprake van een lagere doorstroom van schoolverlaters naar de arbeidsmarkt ten gevolge van de coronapandemie?
4. Zal VDAB, gelet op de stijgende krapte op de Vlaamse arbeidsmarkt en de stijgende werkloosheid in Brussel, extra inspanningen doen om Brusselse (jonge) werklozen te activeren naar een job in het Vlaamse Gewest?
5. De daling van het aantal werkzoekenden in Vlaanderen toont zich het sterkst bij de werkzoekenden die minder dan een jaar op zoek zijn naar werk (-25%), bij de langdurig werkzoekenden stagneren de cijfers. VDAB was op zoek naar een aangepaste activeringsstrategie van langdurig werkzoekenden.
 - a) Wat is de huidige stand van zaken bij VDAB inzake de activering van langdurig werklozen?
 - b) Welk specifiek beleid zal er worden gehanteerd voor de zeer langdurig werklozen?

6. Hoeveel langdurig werklozen heeft VDAB in 2020 en het eerste semester van dit jaar geactiveerd naar een job? Graag een opsplitsing per provincie en daarbinnen naar langdurig werklozen die

- tussen 1 en 2 jaar werkloos zijn;
- tussen 2 en 5 jaar werkloos zijn;
- tussen 5 en 10 jaar werkloos zijn;
- meer dan 10 jaar werkloos zijn.

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 1010 van 3 september 2021

van **TOM ONGENA**

1. a. VDAB lanceerde recent de campagne 'Plantrekker', specifiek gericht naar de schoolverlaters. Jongeren die dit jaar afstuderen hebben geleerd om hun plan te trekken. In tijden van corona, sociaal isolement, afstandsonderwijs en blokken tijdens versoepelingen, hebben zij toch hun diploma behaald. Om deze schoolverlaters een steuntje te geven bij hun start op de arbeidsmarkt, krijgen ze een extra diploma van VDAB, dat van plantrekker. In de afgelopen periode hebben ze competenties aangeleerd of versterkt die ze ook bij hun sollicitaties in de verf kunnen zetten. Daarnaast geeft VDAB de jongeren meer info over haar dienstverlening: inschrijven, solliciteren, jobtest.

In haar dagelijkse werking geeft VDAB extra aandacht aan de schoolverlaters. In het kader van de Youth Guarantee behandelt VDAB jongeren prioritair door hen actief te benaderen en hen aan te moedigen om zich zo snel mogelijk na afstuderen in te schrijven bij VDAB. Bijkomend besteedt VDAB ook bijzondere aandacht aan gekwalificeerde en ongekwalificeerde schoolverlaters en benadert ze hen actief door het belang van de tweedekansleerweg te benadrukken. Deze aanpak moet langdurige werkloosheid of andere langdurende gevolgen voor de loopbaan van schoolverlaters als gevolg van de corona crisis voorkomen. VDAB werkt hiervoor een digitaal aanbod uit om hen vlot te laten doorstromen naar de arbeidsmarkt, een knelpuntberoep en/of een beroepsopleiding. Om de kwetsbare jongeren te bereiken zet VDAB in op een nauwe opvolging via outreach en andere contactmodi. In haar outreachende aanpak werkt VDAB met een netwerk van jongerenconsulenten die een laagdrempelige toegangspoort tot het aanbod van VDAB zijn voor jongeren die moeilijk bereikt kunnen worden via de reguliere manier van werken.

- b. Het 'Vlaams Regeerakkoord 2019-2024', de 'Beleidsnota Werk 2019-2024', de jaarlijkse 'beleids- en begrotingstoelichting' alsook de VESOC-engagementsverklaring 'Iedereen aan boord' (februari 2020) heeft prominent aandacht voor een vlotte overgang onderwijs/arbeidsmarkt, terugdringen jeugdwerkloosheid, alsook bereiken van NEET-jongeren. Deze ambities worden periodiek en systematisch opgevolgd in overleg tussen administratie en kabinet.
 - c. Het is aan VDAB als uitvoerend agentschap op basis van haar expertise en ervaring acties uit te werken en te implementeren
2. In de eerste plaats was het toen aan de onderwijsprofessionals om in de laatste maanden van het schooljaar de leerstof maximaal bij te brengen die noodzakelijk is voor een goede start op de arbeidsmarkt. VDAB bood daarom de Train The Trainer sessies digitaal aan zodat onderwijsprofessionals aan de slag konden om hier goede keuzes in te maken. Bovendien werden toen digitale jobbeurzen georganiseerd. Om in deze moeilijke periode een oplossing te bieden voor de blijvende vraag op de arbeidsmarkt, boden deze digitale evenementen een duidelijke meerwaarde om vraag en aanbod op de arbeidsmarkt te blijven matchen. Maar ook samen met de werkgevers wil VDAB inzetten op gerichte acties naar vacatures die moeilijk invulbaar zijn, waar samen met de werkgever wordt gezocht naar concrete instrumenten en mogelijkheden om profielen met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt naar deze vacatures

toe te leiden (o.a. werkplekleren, competentieversterking, ...). Dit kadert binnen de vernieuwde werkgeversaanpak van VDAB. Ten slotte werden de schoolverlaters toen reeds benaderd volgens de hoger geschetste versnelde screeningsstrategie van de Youth Guarantee en werd op individueel niveau in kaart gebracht welke begeleiding of opleiding nodig was.

3. Daar heeft VDAB momenteel nog geen beschikbare cijfers over.
4. Binnen de samenwerkingsovereenkomst Actiris-VDAB krijgen alle nieuw ingeschreven Brusselse werkzoekenden de kans om via een traject op maat bij VDAB (inclusief erkende partners) Nederlands te leren, een beroepsopleiding te volgen en bemiddeld te worden naar jobs in Vlaanderen.

Daarnaast organiseren we een jaarlijkse communicatiecampagne in samenwerking met Actiris waardoor alle geïnteresseerde Brusselse werkzoekenden kunnen instappen in een traject op maat.

We richten ons met onze dienstverlening op maat op alle Brusselse werkzoekenden, inclusief jonge werkzoekenden.

5. De laatste toewijzingen aan de Tender Activering Langdurig werkzoekenden (TAL) vonden plaats in juni 2021. Deze trajecten lopen nog tot maart 2022. Langdurig werkzoekenden worden verder opgevolgd via de VDAB contactstrategie. De basis van de aanpak van langdurig werkzoekenden is dezelfde als bij andere werkzoekenden. De bemiddelaar en de werkzoekende maken een inschatting over wat de beste actie is richting werk en de werkzoekende krijgt daarbij dienstverlening op maat (afhankelijk van de noden en de mogelijkheden).

Ondanks het huidig aanbod van intensieve sollicitatiebegeleiding en bemiddeling, stellen we vast dat een deel van de langdurig werkzoekenden toch niet doorstromen naar de arbeidsmarkt. Zij hebben nood aan een breed begeleidings- en bemiddelingstraject met intensieve jobhunting. Een nieuw aanbod in samenwerking met partnerorganisaties "IB+" (tender Integrale Begeleiding plus) start in november 2021 en focust op het empoweren van de werkzoekende, arbeidsmarktvoorbereiding en de inzet van een intensieve jobhunting met actieve benadering van werkgevers.

We merken dat zeer langdurig werkzoekenden vaak nog niet direct aan het werk kunnen omwille van een MMPPS-problematiek. Deze groep krijgt dan dienstverlening vanuit welzijn of samen met welzijn. Een andere groep langdurig werkzoekenden staat ver van de arbeidsmarkt om andere redenen (combinatie medische problematieken, ontmoediging, een grote zorglast,...). Ook voor deze werkzoekenden voorzien we een aangepast begeleidingsaanbod op maat (opnieuw afhankelijk van de noden en mogelijkheden van de werkzoekende en de tijd die nodig is om klaar te zijn voor een traject naar werk). Een ander aanbod dat zich hierop richt, is bijvoorbeeld de GTB-begeleidingen, ESF-projecten,...

6. In bijlage vindt de Vlaams volksvertegenwoordiger een maandelijks overzicht van het aantal geactiveerde langdurige werkzoekenden voor de periode 2020 t.e.m. augustus 2021. De gegevens zijn opgesplitst naar provincie en naar duur van werkloosheid.

BIJLAGE

Cijfergegevens